90వ అధ్యాయం

٩٠ - بَابُ إِصْغَاءِ الْجَلِيسِ لِحَدِيثِ جَلِيسِهِ الَّذِي لَيْسَ بِحَرَامٍ وَاسْتِنْصَاتِ الْعَالِمِ وَالْوَاعِظِ حَاضِرِي مَجْلِسِهِ

తోటివారి మాటల్ని రహస్యం కాకపోతే వినవచ్చు, పండితుడుగాని, బోధకుడుగాని తన సమావేశంలో ఉన్నవారితో నిశ్శబ్దంగా ఉండమని చెప్పవచ్చు

٦٩٨ - عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ رضي الله عنه قال: قال لي رسولُ الله ﷺ في حَجَّةِ الْوَدَاعِ: «اسْتَنْصِتِ النَّاسَ» ثُمَّ قال: «لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّاراً يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ» متفقٌ عليه.

698. హజ్రత్ జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ (రజి) కథనం : అంతిమ కాబా యాత్ర (హజ్జతుల్ విదా) సమయంలో దైవ ప్రవక్త (సల్లం) ప్రజలను నిశ్శబ్దంగా ఉండమని చెప్పు అని నన్నాదేశించారు. (కాసేపటికి నిశ్శబ్దం ఏర్పడిన) తరువాత ఆయన ఉపన్యసిస్తూ, "ప్రజలారా! నా తదనంతరం మీరు పరస్పరం మెడలు నరుక్కుంటూ అవిశ్వాసులయిపోకండి" అని హితోపదేశం చేశారు.

(బుఖారీ - ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని విద్యా ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాస ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

హదీసులో వచ్చిన "నిశ్శబ్దంగా ఉండమని చెప్పు" అనే మాట ద్వారా గ్రంథకర్త ఇమామ్ నవవీ (రహ్మాలై) రెండు విషయాలు బోధించదలచారు. ఒకటి: తోటివారి రహస్యంగాని మాటలు వినటం ధర్మసమ్మతమేనన్న విషయం. ఇది గూఢచర్యం అంటే ప్రజల రహస్యాలను దేవులాడటం క్రిందికి రాదు. అది కూడా ప్రజల మధ్య నిశ్శబ్దం ఏర్పడినప్పుడే ప్రజలు ఒకరి విషయాలను మరొకరు వినగల్గుతారు. ఇకపోతే రెండో విషయం ఏమిటంటే, సభలు, సమావేశాలు జరుగుతున్నప్పుడు ఉపన్యాసకులుగాని, సభానిర్వాహకులు గాని ప్రజల్ని నిశ్శబ్దంగా ఉండమని ఆదేశించవచ్చు. అలా ఆదేశించటం సభానియమాల క్రిందికే వస్తుంది.